

Novum

A Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet oktatóinak, valamint az erdélyi és királyhágómelléki egyházkerület képviselőinek közös megbeszélése

2024. július 8–9. között került sor a teológiai intézet oktatóinak, valamint az Erdélyi Református Egyházkerület és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület képviselőinek közös megbeszélésére. A helyszín ezúttal is az illyefalvi Keresztyén Ifjúsági és Diakóniai Alapítvány volt, ahol a résztvevők másfél napon át néhány témát körülvéve beszélgettek az intézet és a lelkészképzés aktuális helyzetéről, kérdéseiről.

A tanácskozás az erdélyi Valláskutató Intézet egyik aktuális kutatásának a bemutatásával indult, amely az erdélyi magyar protestáns lelkipásztor szerepkörét vizsgálja. A projekt első fázisában interjúk segítségével történt meg a figyelemre méltó kérdéskörök körvonalazása. Intézetünk oktatója, Kató Szabolcs Ferecz, aki közreműködik ebben a kutatási projektben, egy készülő kérdőívet prezentált, amely az interjúk alapján a gyülekezeti lelkipásztorok szerepkörét járja körül, és ehhez várt külső impulzusokat, javaslatokat a teológiai tanárok és egyházkerületi képviselők részéről.

Kiss Jenő a lelkészképzés teológiai jellege és célkitűzései, illetve az egyházi gyakorlat közötti egyre látványosabb szakadék kérdését tematizálta. Kifejtette, hogy lelkipásztorokképzés sajátos, spirituális jellegét intézményi szinten egy szervezeti retorika szorítja háttérbe, a lelkészi gyakorlatban pedig a teológia veszíti el a maga normatív jellegét. A teológiailag reflektált, szakszerű szolgálatvégzést a sekélyes munkavégzés váltja fel. A segédlelkészek és lelkészek fogadalmában megjelenő erősen teológiai jellegű szerepkörök minimalizálódnak és eltörpülnek más olyan szerepkörökhöz képest, amelyek időközben ráakódtak ezekre az elsődleges feladatokra. A szolgálatvégzésben kötelező szakmaiság személyfüggővé, opcionálissá és másodlagossá válik. Nemcsak azzal van gond, hogy ez megtörténik, hanem azzal is, hogy elfogadhatóvá válik.

Horváth Levente az egyházi jövőkép felvázolásának szükségességét hangsúlyozta. A lelkészi szolgálatban tevékenykedők körében is érezhető egy külső nyomás. Nincs életre szóló állás, a klasszikus értelemben vett hivatás a múlté. A kiegészítő szemben a pályaváltás az egyetlen megküzdési forma. Meglátása szerint egy „transzilván göröcs” diktálja a feladatokat, amelyekből hiányzik a prófétai távlat és a reflektált jövőkép.

A megbeszélésen elhangzott az a gondolat is, hogy az ifjú teológusok valójában kétféle egyházat látnak maguk előtt. Az egyik az, amely az ifjúsági táborokban él, ahol a felekezeti vagy hitvallási jelleg kevésbé jelentős tényező. A másik pedig az, amely a hagyományos értelemben vett templomi vallásosság. A kettő között sok esetben szakadék van. Kérdés, hogy ezt az elszakadást, amely már szervezeti szinten is komoly következményekkel jár, hogyan tudjuk megfelelő módon kezelni.

A megbeszélés utolsó témája az intézet megüresedett ifjúsági lelkészi állásának betöltése, illetve ennek kapcsán az ifjúsági lelkész feladatkörének körülhatárolása volt. A teológiai intézet olyan embert keres erre a feladatra, aki nem oktatói, hanem lelkipásztori, mindenekelőtt nevelői, lelkigondozói és az istentiszteleti élethez, illetve a szakmai gyakorlathoz kapcsolódó adminisztrációs feladatokat végez. Kellő tapasztalattal rendelkezik ahhoz, hogy a lelkészi szolgálatra készülő hallgatók hiteles vezetője, felkészítője legyen, ugyanakkor olyan tekintéllyel és készségekkel bír, amelyek révén irányítani tudja a fiatal nemzedéket. A beszélgetést követően a helyszínen ennek a kérdésnek egy rövid távú, szeptembertől egyéves megbízással induló, illetve egy középtávú megoldása körvonalazódott.

Balogh Csaba

